

Daniel Ortiz

La desigualtat, el risc més gran

L'informe d'Oxfam –*Una economia al servei de l'1%*– ha posat de manifest, amb dades de Credit Suisse, l'extraordinari nivell de desigualtat assolit a escala global: l'1% més ric de la població mundial té més riquesa que el 99% restant d'habitants del planeta. O, vist d'una altra manera, 62 persones tenen la mateixa riquesa que 3.600 milions. I res no permet pensar que aquesta tendència a la concentració de la riquesa hagi de disminuir en els propers anys.

També a Espanya les diferències socioeconòmiques han crescut i s'han consolidat com una gran amenaça, al marge del Govern o la conjuntura econòmica. El segon *Informe sobre la desigualtat a Espanya*, elaborat

per la Fundació Alternativas, subratlla, a més, que “les polítiques públiques han perdut en les dues últimes dècades una part important de la capacitat redistributiva”, sigui per les creixents limitacions del sistema tributari o per les severes retallades de les prestacions socials.

Finalment, el ple extraordinari sobre la pobresa celebrat a començaments de març en el Parlament de Catalunya reflecteix amb claredat les arrels estructurals del problema. Malgrat que el Govern destina actualment el percentatge pressupostari més gran de la història a partides socials, un 71%, és incapaç de posar fi a la transmissió intergeneracional de la desigualtat d'oportunitats.

La lluita contra la pobresa és extraordinàriament complexa i no admet plantejaments simplistes, ni populistes. No hi ha

dreces. Però els experts coincideixen a subratllar tres elements clau. Primer, cal augmentar l'equitat i la igualtat d'oportunitats en la fase predistributiva, és a dir, abans que aparegui i es cronifiqui la pobresa. Segon, la lluita contra la desigualtat és tasca de tots: governs, empreses i societat civil, i no més mitjançant estratègies col·laboratives serà possible assolir resultats significatius. I tercer, és urgent una reflexió crítica sobre el que l'economia social de mercat ha denominat “ordenació econòmica”, és a dir, el marc estructural, que genera i permet que es consolidin les grans desigualtats.

Els nivells de cohesió social, prosperitat econòmica i legitimitat de la democràcia, depenen directament del nivell de pobresa i la desigualtat social. Aquest és, alhora, el nostre principal desafiament i el nostre risc més gran.●